

Cauza C-409/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

4 iulie 2023

Instanța de trimitere:

Hoge Raad der Nederlanden (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

30 iunie 2023

Recurentă:

Arvato Finance BV

Intimată:

MI

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește o datorie neachitată în contextul unei achiziții online în care s-a folosit un serviciu de plată ulterioară.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Această cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE se referă la creanțe bazate pe un serviciu de plată ulterioară, precum și la modul în care astfel de creanțe trebuie evaluate în lumina Directivei 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (denumită în continuare „Directiva privind creditul de consum”).

Întrebările preliminare

- 1) Dobânda de întârziere și cheltuielile extrajudiciare sunt cuprinse în costul total al creditului pentru consumatori, astfel cum este definit la articolul 3

litera (g) din Directiva privind creditul de consum, și trebuie luate în considerare pentru a aprecia dacă este vorba despre un contract de credit „fără dobândă și fără alte costuri” sau „pentru care sunt de plătit numai costuri ne semnificative”, în sensul articolului 2 alineatul (2) litera (f) din Directiva privind creditul de consum?

- 2) Răspunsul la prima întrebare depinde de aspectul dacă dobânda de întârziere și cheltuielile extrajudiciare sunt datorate în temeiul legii sau sunt stipulate prin contract? Situația este diferită – dacă este vorba despre dobândă de întârziere și cheltuieli extrajudiciare stipulate – în cazul în care această dobândă și aceste cheltuieli depășesc suma care s-ar fi datorat în temeiul legii în lipsa stipulării prin contract?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului, articolele 2, 3, 5, 10 și 19.

Dispozițiile naționale invocate

Burgerlijk Wetboek (Codul Civil), articolele 6:96 (prejudiciu patrimonial), 7:57-73 (implementarea Directivei 2008/48).

Besluit van 16 oktober 1991 (Decizia din 16 octombrie 1991) (Decizia privind costul creditelor).

Wet van 28 september 2006, houdende regels met betrekking tot de financiële markten en het toezicht daarop (Legea din 28 septembrie 2006 de stabilire a normelor privind piețele financiare și supravegherea acestora) [Wet op het financieel toezicht (Legea privind supravegherea financiară (wft)], articolele 1:20 (excluderea din domeniul de aplicare) și 4:32 și următoarele (excluderea din domeniul de aplicare).

Besluit van 12 oktober 2006, houdende regels met betrekking tot het gedragstoezicht op financiële ondernemingen (Decizia din 12 octombrie 2006 de stabilire a normelor privind supravegherea practicilor întreprinderilor financiare) (Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft) (Decizia privind supravegherea practicilor întreprinderilor financiare Wft), articolul 1 (definiția „costului total al creditului pentru consumatori”).

Besluit van 15 november 2006 (Decizia din 15 noiembrie 2006) (Vrijstellingsregeling Wft) (Regimul de scutire Wft), articolele 3c și 43 (acordarea, cu titlu gratuit, a amânării plății este scutită de obligația autorizării wft).

Besluit van 27 oktober 2012 (Decizia din 27 martie 2012) (Decizia privind compensația pentru costurile de încasare extrajudiciare).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Arvato este furnizor al serviciului de plată ulterioară AfterPay. În cazul unei achiziții online, AfterPay este oferit clientului, prin intermediul magazinului virtual în cauză, drept una dintre metodele de plată.
- 2 La 27 februarie 2019 sau în jurul acestei date, MI a cumpărat, în calitate de consumator, trei produse de la un magazin virtual. Ea a folosit metoda de plată AfterPay în schimbul plății unei *payment fee* de 1 euro.
- 3 Condițiile de plată ale Arvato prevăd, printre altele, că
  - după acceptarea de către AfterPay, clientul poate face o plată liberatorie numai către AfterPay;
  - termenul de plată este de 14 zile, exceptând cazul în care s-a convenit altfel;
  - dacă clientul nu plătește în acest termen de 14 zile, suma datorată devine exigibilă imediat, fără altă punere în întârziere;
  - neefectuarea plății în acest termen conduce, în mod succesiv, la 1) o renotificare 2) o a doua renotificare scrisă și o majorare cu costurile administrative 3) o somație cu costurile administrative majorate din nou;
  - dobânda legală se datorează de la data la care clientul se află în situația de neîndeplinire a obligațiilor, alături de costurile administrative potrivit Legii privind costurile de încasare extrajudiciare (6:96 Codul Civil).
- 4 La 27 februarie 2019, Arvato i-a trimis doamnei MI prin e-mail o notă de plată. Nota de plată menționează o valoare totală de 38,97 euro inclusiv TVA, dintre care 1 euro pentru *payment fee*, și un termen limită pentru efectuarea plății stabilit pentru 13 martie 2019.
- 5 După ce a trimis mai multe renotificări de plată, Arvato i-a trimis doamnei MI, la 6 decembrie 2019, o somație pentru plata produselor comandate și a *payment fee*.
- 6 Arvato solicită kantonrechter (Tribunalul cantonal) din Arnhem ca MI să fie obligată la plata sumei de 80,20 euro (reprezentând suma datorată plus costurile de încasare), majorată cu dobânda legală pentru 38,97 euro, calculată de la 9 octombrie 2020. Arvato și-a redus cerința, renunțând la *payment fee*.
- 7 Kantonrechter (Tribunalul cantonal) i-a adresat Hoge Raad (Curtea Supremă), instanța de trimitere, 20 de întrebări preliminare, care, la rândul său, i-a adresat Curții 2 întrebări preliminare.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 8 Cererea de decizie preliminară nu conține informații în acest sens.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 9 Dobânda de întârziere și costurile extrajudiciare se referă la dobânda și compensația pentru costurile pentru obținerea plăților extrajudiciare care – fie în temeiul contractului de credit, fie în temeiul legii – sunt datorate în cazul în care debitorul nu și-a îndeplinit obligația de plată în baza contractului de credit.
- 10 Debitorii care sunt obligați, în temeiul legii, la plata unei despăgubiri sunt, de asemenea, responsabili pentru compensarea unor costuri rezonabile pentru obținerea plăților extrajudiciare, în temeiul articolului 6:96 alineatul 2 litera c din Codul Civil. Dacă debitorul este o persoană fizică ce nu acționează în exercitarea unei profesii sau activități, pentru aceste costuri nu se poate calcula, în temeiul articolului 6:96 alineatul 5 din Codul Civil, o compensație mai mare decât cea care rezultă din Decizia privind compensarea costurilor de încasare extrajudiciare. Această compensație reprezintă un procent din principal, procent care este cu atât mai mic, cu cât principalul este mai mare; compensația este de minimum 40 euro și maximum 6 775 euro.
- 11 Pentru contractele de credit cărora li se aplică Directiva privind creditul de consum și care, prin urmare, nu se încadrează la excepția de la articolul 2 alineatul (2) litera (f) din Directiva privind creditul de consum (articolul 7:58 alineatul 2 litera e din Codul Civil), articolul 7:76 alineatul 4 din Codul Civil îi interzice creditorului să stipuleze sau să factureze o compensație a creditului mai mare decât cea stabilită în Decizia privind costul creditelor. Acest nivel maxim permis al compensației creditului privește și dobânda de întârziere și costurile extrajudiciare. Astfel, creditorul nu beneficiază, în temeiul Deciziei privind compensarea costurilor de încasare extrajudiciare, de o compensație care depășește nivelul maxim permis al compensației creditului.
- 12 Din Directiva privind creditul de consum și din jurisprudența CJUE cu privire la această directivă nu se poate deduce cu certitudine dacă la întrebările dacă dobânda de întârziere și cheltuielile extrajudiciare trebuie considerate costuri ale creditului și dacă acestea trebuie luate în considerare pentru a aprecia dacă este vorba despre un contract de credit „fără dobândă și fără alte costuri” sau „pentru care sunt de plătit numai costuri nesemnificative” trebuie să se răspundă afirmativ sau negativ. Pe lângă indiciile care sugerează un răspuns afirmativ, există și considerente în favoarea unui răspuns diferit.
- 13 Următoarele 2 elemente sunt în favoarea unui răspuns afirmativ la întrebarea 1:
- I) Potrivit jurisprudenței constante a Curții, articolul 3 litera (g) din Directiva privind creditul de consum cuprinde o definiție largă a noțiunii „costul total al creditului pentru consumatori”, fără restricții legate de tipul de costuri

care pot fi impuse consumatorului în cadrul contractului de credit sau de justificarea acestor costuri (a se vedea, de exemplu, C-84/19).

- II) Din informațiile precontractuale care trebuie furnizate în temeiul articolului 5 din Directiva privind creditul de consum rezultă că această directivă pornește de la prezumția că, la încheierea contractului de credit, dobânda de întârziere și penalitățile în caz de neplată pot fi încadrate la „costurile” [...] pe care trebuie să le suporte consumatorul” (în cazul ratelor restante) „în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de către creditor”, menționate la articolul 3 litera (g) din această Directivă.

14 Următoarele 3 elemente sunt în favoarea unui răspuns negativ la întrebarea 1:

- I) Excepția pentru „contractele de credit în baza cărora creditul este acordat fără dobândă și fără alte costuri”, prevăzută la articolul 2 alineatul (2) litera (f) din Directiva privind creditul de consum, ar fi lipsită de sens dacă dobânda și costurile la care se referă această excepție ar cuprinde și dobânda și costurile extrajudiciare datorate deja, în temeiul legii, în caz de neîndeplinire a obligațiilor.
- II) Un răspuns afirmativ ar putea avea drept consecință faptul că un furnizor de bunuri care stipulează în condițiile sale generale obligația de plată a dobânzii de întârziere și a costurilor extrajudiciare intră sub incidența Directivei privind creditul de consum dacă indică un termen de plată în factura adresată consumatorului.
- III) Exisă motive pentru a include costurile pentru neîndeplinirea obligațiilor în „costul total al creditului pentru consumatori” numai în cazul în care condițiile de acordare a creditului și celelalte împrejurări ale cazului respectiv constituie un motiv pentru a presupune că obligația de plată a costurilor pentru neîndeplinirea obligațiilor face parte din modelul economic al creditorului.

15 În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea 1, și cu atât mai mult în cazul unui răspuns negativ la întrebarea 2, contractele de credit încheiate de furnizorii de servicii de plată ulterioară cu consumatorii nu vor fi, în principiu, exceptate de la aplicarea Directivei privind creditul de consum, astfel cum aceasta a fost pusă în aplicare în secțiunea 1 de la titlul 7.2A din Codul Civil.

16 Prin urmare, răspunsul la aceste întrebări este necesar pentru a stabili care sunt costurile pe care Arvato le poate solicita de la MI în conformitate cu legislația națională.